

Vengblekka Nidaros

Båtlaget Nidaros informasjonsblad

Org.nr: 983 204 538 Bankkonto: 0540 08 66785
Adresse: Fosenkaia, skur 40D, 7010 Trondheim

11. årgang - Nr. 4 – september 2007

<http://nidaros.batlag.no/>

OBS ny dato:
Oppsett er flyttet til lørdag 13. oktober

Nidaros har 10-årsjubileum
Fest på skuret lørdag 3. november

Seglsykurs helga 23-25. november
med Vegard Rye Carlsen
på Fosen Folkehøgskole

Vi fortsetter å sy på det nye storseilet

Høstvindene har røsket i fortøyningene i flere uker allerede, det er bare å innse det: båten må i hus. Vi satser på at finværet er med oss som vanlig på dugnadene.

Oppsett av Nidaros **lørdag 13.oktober på Stadsbygd**

kl. 09.00 oppmøte ved Gulskuret for felles avreise til Flakk, vi bruker båtlagets ferjekort.

kl. 09.35 ferje Flakk- Rørvik

På Stadsbygd flyttes Nidaros fra Sandbakken til brygga i Prestelva. Vi rigger ned og tømmer båten for ballast og innveden.

kl. 13.00 flo: Nidaros settes så langt opp som mulig

Vi spiser **lunsj** mens vi venter på fjæra.

Vi vasker, skrubber og spylar båten...

ca kl. 17.00 Nidaros bæres inn i naustet

Etter all jobbingen blir det felles middag.

I høst får vi ikke hjelp av hverken Braute-medlemmene eller elevene ved Folkehøgskolen. Så Nidaros trenger mange sterke rygger for å komme i naust!

Meld deg på til Stein Arne Sæther

mob.95 19 86 78,

stein.arne.sether@adresseavisen.no

Ta med matpakke til lunsj, middagen spanderer båtlaget.

Det nye STORSEILET

...er vårt store vinterprosjekt!

Uansett om du har syferdigheter eller er helt fersk så er du velkommen til å være med på syingen.

Vi drar på **kurs med Vegard Rye Carlsen helga 23-25. november.**

Mer info om kurset kommer per e-mail men det er bare å melde seg på allerede til

Øyvinn Sæther mob. 95 24 52 90,

oyvinsat@gmail.com

Båtlaget dekker utgiftene til kurset.

Jubileumsfest lørdag 3. november

Lørdag 3. november kl 1800 blir det stor fest i Gulskuret på Fosenkaia. Nidaros har tiårsjubileum, og vi planlegger jubileumsmiddag med diverse overraskelser og aktiviteter. Send inn bilder til festkomiteen, spesielt fra den første tiden (bygging på Stadsbygd, frakting til byen, ferdigbygging i naustet på Fosenkaia)
Sett av dagen! Mer info kommer på mail senere.

Påmelding innen 28. oktober til Berit Fønnes, tlf, 99 01 25 83, epost beritfonnes@gmail.com.
Bilder sendes til Øyvinn Sæther, tlf. 95 24 52 90, epost oyvinsat@gmail.com.

Barkehelg i Budalen

St.Hans-helgen dro en gjeng barskinger til Budal for å sanke bark. Det er ikke alle som lar en slik gjeng gå løs på skogen sin, men faren til Kirsti Kvaløy, Sigmund Kvaløy, var forberedt og han viste oss hvor vi kunne finne de peneste bjørketrærne.

Så gikk vi i gang med hver vår kniv. Når en hadde skjært rundt bjørkestammen på to steder i passelig avstand, kunne man bare dra av neveren. Da var det bare å gjenta prosedyren og skjære dypere så fikk en tak i barken. Store flotte biter, i hver sin fargenyanse.

Jeg hadde aldri sett en avkledd bjørk, så glatt og hvit og våt av sevje, herlig å ta på. Men dessverre er jo et slikt nakent tre dødsdømt, så med motorsaga ble trærne felt og avkvistet og samlet på et sted.

Dette var noe jeg ikke hadde vært med på før, og jeg trodde det var en tung jobb som vi ville bruke hele dagen på. Men nei da, trivelig var

det, variert, og så ble det servert nystekte vafler oppe på gården. På gården var det også plass på en låve slik at vi fikk lagt all barken til tørk der.

På kvelden dro vi lengre opp i dalen til setra til Kirsti og feiret med god mat i Kirstibu, og på grunn av regn ble bålet tent i peisen. Nå er det bare å vente til våren, så bruker vi barken for å impregnere seilet med. Tusen takk til Kirsti og familien hennes!

Christine Seyferth

Sommerseglass - del 2

Turen starta i Valsøyfjord med Trond og Johannes som mannskap. "Vinden drar" var i slutfasen så på søndagsmorrn forlot vi Otnes for å plukke opp litt mer mannskap. Martina kom ombord i Aresvik (rett over fjorden) og vi tenkte oss lengre ut for å hente enda mer mannskap. Imarsundet har fått 2 nye bruer – den ene godt synlig og den andre godt skjult. Ingen av dem var med på vårt gamle kart så vi prøvde den som var synlig. Vi syntes egentlig at den burde være 16m, men vi kom under selv om den bare var 12m.

Jess - ferdig med bru-verden, neste verden var ferge-verden – troløse ferger. Vi så at ferga gikk ut fra fergeleiet og regna med den skulle til Edøy og Hitra der oppdraget var å hente resten av mannskapet vårt. Men luringen kom listig nok ikke tilbake igjen, den returnerte til et nytt fergeleie en halvtime lengre vest! Så endelig fikk vi mønstra på Per-Oddvar, Oddgeir, Hjørdis og Kostas – alle hadde vært på trøndelagstevnet på Sula. Nordheim blei havn for natta og det var en plass med mange tunge spørsmål. Hvorfor en sånn gigantisk trafostasjon i ødemarka der, mens det ikke finnes en skarve utedo? Hva hadde egentlig skjedd med soppfabrikken og de

7 hallene? Hvorfor lå ferga på et tomt fergeleie mens det var laga et nytt på naboøya?

Mandagen ville vi segle. Først litt drilling ute i leia i fin vind før vi skjønte at kurs mot Veidholmen passa bra til vinden vår. 7-8 knop er artig men vi ville ikke slippe fra oss Smøla så fort - dro derfor innom Steinsøysund til kaffe-pause. Der blei vi overveldet av servicenivået på coopen – nugatti måtte vi riktig nok betale for men ellers var snus, do og kaffe/kakeservering gratis. Nirvana er herved plassert på sjøkart nr 40 og sjølsagt måtte vi overnatte der!

Til Veidholmen dagen etter. Ikke så lange stykket nei men i slike tilfelle kommer seglingen til sin rett. Hvordan ellers kan man være på vei så utrolig lenge for bare å komme litt av gårde og samtidig bli våt og kald? Men vi kom oss inn stakerekka og vel framme fant vi kjentfolk og servering også. Artig plass å bli kjent på og kl 18 neste kveld rodde vi ut og satte segl østover. Noen ville nord for Frøya og noen tenkte mest på Hitra, så da blei det Titran.

Sakte segla skuta med alle seglkluta – men vi segla helt fram og fikk både varm kaiplass og makrell – Livet er hærilig! Titran innbyr vel mest til korte stopp men ei natt var da greit nok.

Torsdagen var drømmedagen, fin vind og nydelig vær og vi skulle segle til Hitra gjennom Bispøyan. Spennende å smyge seg stille gjennom øyerekkja, se gamle hus og støer gli forbi. Siste øya kom vi ikke forbi så da ankra vi opp i Buttulfsvågen. Korsneset, kamskjell og krabber – ja vi fant Nirvana II hos Hjørdis og Kostas!

Turen var slutt og neste dag kryssa vi som noen helter til Kvenvær der oppdraget var båtvaske. Mannskapsbytte og en hærilig gresk aften på Korsneset.

Frode Frydenlund

En fersking på sommersegla med Nidaros – del 3

Etter å ha blitt overfalt av en mannevond hoggorm uka før julisegla, ble det litt usikkert om det ble noen sommersegla for min del. Ville jeg kunne få være med likevel?

Det ble ikke noe problem - høvedsmann Berit trengte mannskap og jeg kunne mønstre på som navigatør og ekspedisjonsleder. Det siste kun for å overkompensere med en ekstra gøyalt administrativ tittel siden almenntilstanden tilsa at jeg verken kunne være klobærer eller priarstikker.

Nidaros lå på Kvenvær, så Berit, Christine, Monika og Sigurd kjørte utover for å mønstre på. Heldigvis fikk vi en strålende mottagelse av forrige mannskap, med gresk grillaften og påfølgende overnatting på sommerstedet til Hjørdis like utenfor Kvenvær.

Dagen etter begynte segla, og vi fikk også med oss Per-Oddvar som ivrig lettmatros. Etter noen kuvendinger for å perfektionere teknikken gikk vi for frie halser nedover leia. Heldigvis var det verken laser eller radar til stede da vi fosset gjennom sakte fart-sonen i Kvenvær, og vi kunne slappe av i det strålende sommerværet.

Målet for dagen var Veidholmen, og med rom på remma over den ujevne Ramsøyfjorden tok det ikke lang tid før vi kunne ro båten

imponerende elegant inn i havna. Og med den mest spennende skuta stod småungene på land og ropte: "Der er kaptein Sabeltann"!

fornøyde seilere i medvind

Et ekstra mannskapsbytte satte visse føringer for veivalget neste dag. Vi seilte på østsida av Smøla nedover mellom holmer og skjær, og satte over Trondheimsleia med Imarsundet i sikte. Her hoppet Per-Oddvar og Monika av, mens Stein-Arne og Wenche hoppet på. Jeg hadde heldigvis husket Turistforeningens standardnøkkel, og med noen desimeters skummel klaring til Imarsundbroa seig vi for motor i vindstilla inn mot Imarbu.

Her var det flott. Med et lavt skydekke og en sommersonne som gløtte gjennom fra havet, ble Nidaros liggende for anker ute i vika ved hytta. Her tittet vi litt på de lokale geitbåtene i naustet, og småfiskene som ble fisket ved bryggekannten før på dagen ble middag.

nidaros for anker i solnedgang

Nå ble det tid for å komme seg hjem. Alternativet Trondheimsleia ble forkastet og vi satte i stedet kurs for nordsida av Hitra. Vi rakk noen kjappe stagvendinger foran hurtigruta før vinden dabbet av og vi måtte sale opp dieselhestene igjen. Sjøkartet ble studert nøye og flere mulige uthavner ble besøkt før vi fortøyde tett mellom to fjellknauser. En tur i den lokale skjærgården med Kark gjorde kvelden.

Med sterk nordøstlig vind og med direkte nordøstlig kurs ble neste dag en ren transport. Gjennom Dolmsundet måtte vi gi litt ekstra på, og etter hvert ble vinden sterkere, så rundt neset til Fillan begynte bølgene å bli såpass store at vi krysset fingrene for at motoren skulle holde. Vi ble lettet da vi kunne heise seglet og guffe på litt mer inn mot Fillan, slik at Stein-Arne og Wenche rakk bussruten mot Trondheim.

Transportetappen inn til Trondheim skulle gjøres av Berit, Christine og Sigurd, men med sommerens kjipeste gråværsdag, stiv kuling-varsel og en syk navigatør ble det båtvask og hurtigbåt i stedet. En hyggelig kall i Fillan ville gjerne passe på Nidaros inntil videre.

Søndagen etter seilte vi Nidaros hjem igjen, med Audun, Tijana, Monika, Sigurd og Berit som mannskap. Denne gangen gikk returen som smurt og vinden var på vår side.

Sigurd Bjørke

Ingen sommerseilas uten dramatikk!

Og med dramatikk er det jo også mulighet for god læring.

Årets dramatiske situasjon oppsto da Nidaros kom putlende for motor ut Dolmsundet på vei mot Fillan. Vinden var ikke all verden, laber bris omtrent, men vi hadde den midt imot og hadde hatt det hele dagen. Vi hadde litt knapt med tid siden enkelte i mannskapet skulle rekke en buss, så vi hadde fyrt opp Volvo Penta før frokost og latt seilet være i telt-posisjon (dvs. ikke gjort klart i det hele tatt). Så møtte det oss STORE bølger utafør Dolmsundet. Nidaros tok dem pent, vi var litt bleike men klarte oss bra, men så blei vi litt bleikere da noen sa: Hva om motoren svikter? Med så lite vind og et seil som nok trengte fem minutter før det var klart, og med massive pålandsbølger ville vi nok fått landkjenning før vi var klare for det...

Volvo Penta holdt stand og vi kom oss trygt til Fillan, men fantasien begynte å arbeide med oppgaven: Hva om motoren hadde svikta? En ting er lett å lære av dette: Ha alltid seilet klart! Men siden det ante meg at man kunne lære et par triks til av situasjonen, for eksempel hva slags manøvrer man skulle prøvd seg på når det var så store bølger og så lite vind, så jeg spurte jeg vår ekspert Lena – se svaret under.

Berit Fønnes

Lena Börjesson svarer slik:

Først vill jag säga att jag är glad att du drog slutsatsen att du alltid vill ha seglet i beredskap med tanke på att motorn kan svika - för det gör den ju, för eller senare ;-) Och om inte annat så blir man lugnare av att alltid ligga ett steg före. Många tycker det är pessimistiskt, jag tycker det handlar om att dra nytta av sin fantasi och erfarenhet.

Men situationen med lite vid och kraftig sjö är alltid nervpirrande....Jag vill alltid att draggen ska kunna gå att kasta direkt, så att den är helt klar om jag inte kan manövrera och driver in mot land. Det ska den vara inför helt vanliga hamnmanövrer också, man vet aldrig vad som händer.

Så jag tror jag först skulle försökt att kryssa, och om det inte gått så hade jag susat tillbaka in i Dolmsundet. Men jag hade förberett mej på att det skulle vara svårt att vända båten - utan vind som ger styrfart blir den lätt liggande tvärs i grov sjö, och man kan få slita rejält med årorna för att få den ur det läget, speciellt om man har seglet nere och inte kan brasa med det. Så det behövs lite plats om man vill vända. Att stötta med en åra i lä medan man seglar i grov sjö och dålig vind kan hjälpa en del om det gäller att stå över en udde eller så. Likaså att sätta an seglet hårdare än man brukar för att det inte ska slå vilt i vågorna, liksom att fästa båda brasarna i kors för att stabilisera rån.

Om jag märker att jag håller på att hamna i dålig vind och grov sjö blir jag också mer "före var" och tänker t ex på hur strömmen kan tänkas gå. Om den sätter åt ett visst håll kanske jag måste slå långt tidigare än jag annars skulle ha gjort, eftersom jag behöver större marginaler än vanligt. Vid låg fart påverkar ju strömmen båten relativt mer.

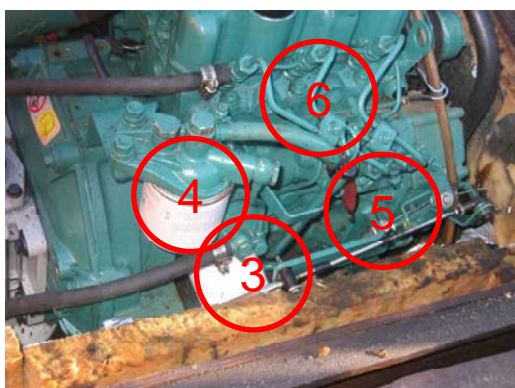
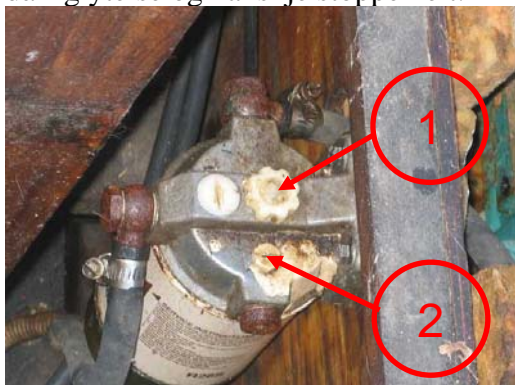
Tja, vet inte om detta var till någon hjälp.... Det ÄR knepigt, så det är en absolut berättigad fråga.

Lufting av motoren

Nidaros har hatt en sporadisk feil i dieselsystemet som nå er rettet. Banjokoblingene på forfiltret hadde korroderte groper i pakningene. Kanskje var åpningene så små at temperaturforholdene påvirket om det kom inn luft via gropene. Det kan gi en forklaring på hvorfor problemene oppførte seg så sporadisk.

Oppskrift på lufting

Ved luft i dieselsystemet vil motoren fuske, gi dårlig ytelse og kanskje stoppe helt.

Dieselsystemet

- tank (vises ikke på bildene)
- forfilter/vannutskiller (øverste bilde)
 - luftepumpe ①
 - lufteskru ②
- matepumpe ③
- filter ④
- dieselpumpe ⑤
- dyser ⑥

Sjekk at det diesel på tanken og at kranen er åpen. Løsne pumpe-skruen ① og åpne lufteskruen ②. Pump opp/ned med ① på forfiltret og da skal det komme diesel ut ved ②. Når det kommer ren diesel (ikke bobler) kan en skru igjen ②. Har en skifta filterinnsatsen er det lurt å fylle filtret med diesel før en skrur det på.

Gå så videre til filtret ④ og løsne skruen på toppen (slangen) til banjokoblingen og skru den av. Pass på at begge pakningene følger med. Luftepumpen på forfiltret er effektiv så pump med ① til det strømmer ren diesel her også. Skru på igjen banjokoblinga og prøvekjør så motoren.

Prøvekjøring

Husk at motoren kan gå bra i starten og virke OK når de ikke har belastning. Så prøv den en stund med belastning for å være sikker. Dette kan godt gjøres ved kai, stram fortøyningene, sjekk fendrene og la propellen jobbe litt med økende belastning.

Nødløsning

Det er nå lagt ved en ekstra dieselslange. Den er grei å ha i reserve men den kan også brukes for å koble utenom forfiltret (bypass) hvis du en gang skulle ønske deg et enklere dieselsystem. Koble av slangene på tank og matepumpe ③ og tapp av 2-3 dl diesel i en kopp/flaske.

Ekstraslangen har en påkoblet en tilbakeslagsventil, koble den enden til tanken og åpne så kranen. Dra den andre enden gjennom et ledig hull i treveggen ved forfiltret. Fyll opp slangen med diesel fra koppen og rist slangen litt slik at luften kommer ut. Fest slangen på matepumpa ③ og pump med hendelen under pumpa til det kommer ren diesel ved ④. Denne pumpa er ikke så effektiv, noen ganger kan den stå i dødposisjon, og da kommer det ikke diesel. Løsningen da er å kjøre startmotoren litt!

Frode Frydenlund

Styret:

Stein Arne Sæther, leder
adresse: Jonsvannsveien 3, 7016 Trondheim
telefon: 73940506 (p), 95198678 (mob)
epost: stein.arne.sether@adresseavisen.no

Frode Frydenlund, kasserer
adresse: Sjøvegen 21, 7053 Ranheim
telefon: 73914405 (p), 92633930 (mob)
epost: frode.frydenlund@sintef.no

Monika Dybdahl Jakobsen, medlem
adresse: Aaengveien 17, 7020 Trondheim
telefon: 73528458 (p), 99505829 (mob)
epost: monikadybdahl@gmail.com

Ingunn Limstrand, båtansvarlig
adresse: Nøst, 7100 Rissa
telefon: 91577096 (mob)
epost: ingunn.limstrand@norkart.no

Christine Seyferth, sekretær
adresse: Roald Amundsensvei 4, 7018 Trondheim
telefon: 73518583 (p), 90072558 (mob)
epost: tineseyferth@hotmail.com